

Hans Lundell tror att för många biodlare kommer själva sysselsättningen i första hand, och honungen i andra hand. För hans egen del var biodling något han tänkt syssla med först som pensionär, men intresset kom att ta fart redan när han var i 40-årsåldern.

FOTO: LINA WATANEN

”Honung är bra för mycket”

Många planerar att som pensionär skaffa en sysselsättning. För Hans Lundells del kom framtidsplanerna för pensionärslivet långt mycket tidigare än planerat. Och i mycket större utsträckning än han kunnat tro.

LINDBY. Står man tyst i Hans Lundells trädgård hörs det ett väldigt surrande. Det är trädgårdens små men tusentals invånare som gör stort väsen av sig. De tiotusentals och åter tiotusentals bin som bor bisamhällena, eller bikupor som de också kallas, har att göra med Hans biodlarintresse.

– Mitt mål är att ha 15 samhällen, jag har lite fler idag. Jag har tänkt sälja av några, säger han.

Ett normalstort samhälle består av cirka 60 000 bin. Vi vandrar en bit genom trädgården och kommer till en åker. Där står flera kupor uppraddade. Hans säger att man inte behöver vara rädd för djuren, bara man undviker att stå mitt framför ingången till kupan. Bina vill nämligen kunna flyga ostört in och ut.

– De är inte intresserade av oss människor. De är

mest intresserade av att samla nektar och pollen.

Hans resa med bina tog sig en annan, och tidigare väg, än planerat.

– Målsättningen var att skaffa bin som en sysselsättning när jag blev pensionär. Min uppfattning är att man då måste ha något att se fram emot, något att planera för. Det är så man håller sig frisk och kry, skrattar Hans.

Men 1982, när han bara var 41 år och långt ifrån pensionsåldern, kom biintresset att ta fart.

– En vän skulle sälja av några samhällen och han tyckte jag skulle slå till.

Hans blev nyfiken och valde att köpa två samhällen. Då bodde han med familjen i Emmaboda. Bina kom att hamna hos föräldrarna i Lindby på Öland. När Hans kom för att fixa iordning sina två köpta samhällen, visade det sig att vännen lämnat av fyra stycken.

– **Jag behöll** dem och i flera år hade jag bara fyra. Sedan blev det lite fler, och ja, så har det rullat på, ler Hans.

Till vardags arbetade han då som produktions-

tekniker samt med inköp av maskiner och produktionsutrustning på dåvarande Flygt, nuvarande Xylem i Lindås.

I samband med pensioneringen flyttade han och frun år 2004 till Hans föräldrahem i Lindby. Och där var hans pensionsplanerade fritidssysselsättning redan igång.

– Efter en tid blev jag aktiv i Ölands biodlarförening. Jag var med i styrelse i cirka tio år, men det är jag inte längre. Men jag är aktiv i föreningen på många olika sätt.

Han är ofta ute och förläser och håller tillsammans med Barbro Martinsson nybörjarkurser i biodling genom Studieförbundet Vuxenskolan Borgholm. Och precis som Hans gör mycket nytta på sitt håll, gör hans bin mycket nytta på sitt håll.

– De är enormt duktiga på att pollinera. Ett samhälle kan på en sommar pollinera en miljard blommor.

Enligt Jordbruksverket görs omkring 85 procent av all pollinering av honungsbin. Det handlar om såväl odlade som vilda växter.

– Ett stort problem är att insekter generellt minskar kraftigt, bland annat på grund av förändrade kulturlandskap och odlingslandskap. Men eftersom biodlare även har en ekonomisk vinning ser vi till att bina hålls på en hygglig nivå.

Därmed inte sagt att arten är säkrad.

– På Öland är situationen rätt okej. Men i Skåne till exempel odlas det på stora områden ensidiga grödor, som raps. Då är det kalas för bina under två, tre veckor när rapsen blommar. Men vad ska de äta därefter, då finns det ingenting?

När Hans förklarar hur bin lever, hur samhället är uppbyggt och hur energieffektiva de är inser man att det handlar om smarta djur. Smarta djur som lämnar ifrån sig godsaker.

– En normal säsong får jag runt 40, 50 kilo honung. Är det ett riktigt, riktigt bra år kan det bli ända upp till 80, 90 kilo.

Hans har ätit honung ända sedan barnsben.

– Mamma köpte mycket honung och vi åt det året om. Jag tar alltid ett par teskeder direkt på morgo-

nen, det blir en energikick som går rätt ut i blodet.

Honung innehåller nämligen en mängd nyttigheter, som aminosyror, enzymer, vitaminer, mineraler och druvsocker. Och bigift sägs vara verksamt mot reumatism.

– Jag får några stick varje år och äter honung varje dag. Jag är pigg och frisk, och har knappt aldrig ens varit förkyld. Honung är bra för det mesta, ler Hans, som givetvis också gillar dess smak.

Förutom sina egna samhällen sköter han även om kungafamiljens bin.

– En vän till mig skötte bina på Sollidens slott, men när han blev sjuk frågade han om min hjälp.

Dessvärre gick vännen bort i sviterna av sin sjukdom, och 2016 fick Hans ta över hela ansvaret. Som ovan nämnt håller han även nybörjarkurser i biodling.

– Vi har varit fullteknade på i stort sett varje kurs, sedan jag började för elva år sedan. Det finns ett stort intresse för biodling. Jag tror det ligger i tiden med dagens miljötänk.

LINA WATANEN

PERSONLIGT

Hans Lundell

Bor: Lindby på mellersta Öland.

Ålder: 77 år.

Yrke: Pensionär.

Övrigt: Aktiv i Ölands biodlarförening samt kursledare för Studieförbundet Vuxenskolan Borgholms nybörjarkurser i biodling.

Familj: Ja, fru, tre barn och sex barnbarn.

Intressen: I huvudsak biodling.

Är bra på: Jag tycker om att baka matbröd, särskilt surdegsbröd. Om jag sedan är bra på det vet jag inte, men det går att äta.

Är mindre bra på: Oj, det finns säkert många saker. Men jag kommer inte på något direkt nu.

Aktuell: Föreläser den 20 maj (i samband med världsbidagen) om "Livet i bikupan" på Borgholms bibliotek.

Längtar efter just nu: Regn. Det är så väldigt torrt nu, och bina behöver blommor för att överleva, och blommor behöver vatten för att inte torka bort.